

Homenatge a Alicia de Larrocha —Centenari del naixement

Concert Extraordinari

Dilluns, 25 de setembre de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Marta Zabaleta, piano
Alba Ventura, piano
Maria João Pires, piano
Joaquín Achúcarro, piano
Joan Vives, presentador

I

Alicia de Larrocha (1923 - 2009)

2 pecados de juventud:

Burlesca

Ofrena

Isaac Albéniz (1860 - 1909)

Suite Iberia:

El Albaicín

Málaga

Marta Zabaleta, piano

Enric Granados (1867 - 1916)

Intermezzo de Goyescas,

Alba Ventura i Marta Zabaleta, piano a
quatre mans

Pare Soler (1729 - 1783)

Sonata núm. 84 en re major

Enric Granados

Goyescas:

“La Maja y el Ruiseñor”

“El Pelele”

Alba Ventura, piano

II

Claude Debussy (1862 – 1918)

Suite Bergamasque

Prélude

Menuet

Clair de lune

Passepied

Maria João Pires, piano

Sergei Rakhmàninov (1873 – 1943)

Preludi Op. 23, núm. 1 en Fa sostingut menor

Preludi Op. 23, núm. 10 en Sol bemoll Major

Preludi Op. 32, núm. 12 en sol sostingut menor

Aleksander Skriabin (1872 – 1915)

Estudi op. 21, núm. 1 en Do sostingut menor

Estudi Op. 8, núm. 12, en Re sostingut menor
(Patetique)

Joaquín Achúcarro, piano

Durada del concert: primera part, 45 minuts | pausa de 15 minuts
| segona part, 50 minuts

La durada del concert és aproximada.

Concert enregistrat per Catalunya Música.

#piano #patrimonicatalà #gransfigures

En col·laboració amb els organitzadors del Centenari d'Alicia de
Larrocha

Poema

creixen les orquídies entre dents
dels meus auguris

ben a sota del poema submergit

molt a prop de les coses
sense nom

de la tarda que no és ara
sinó sempre

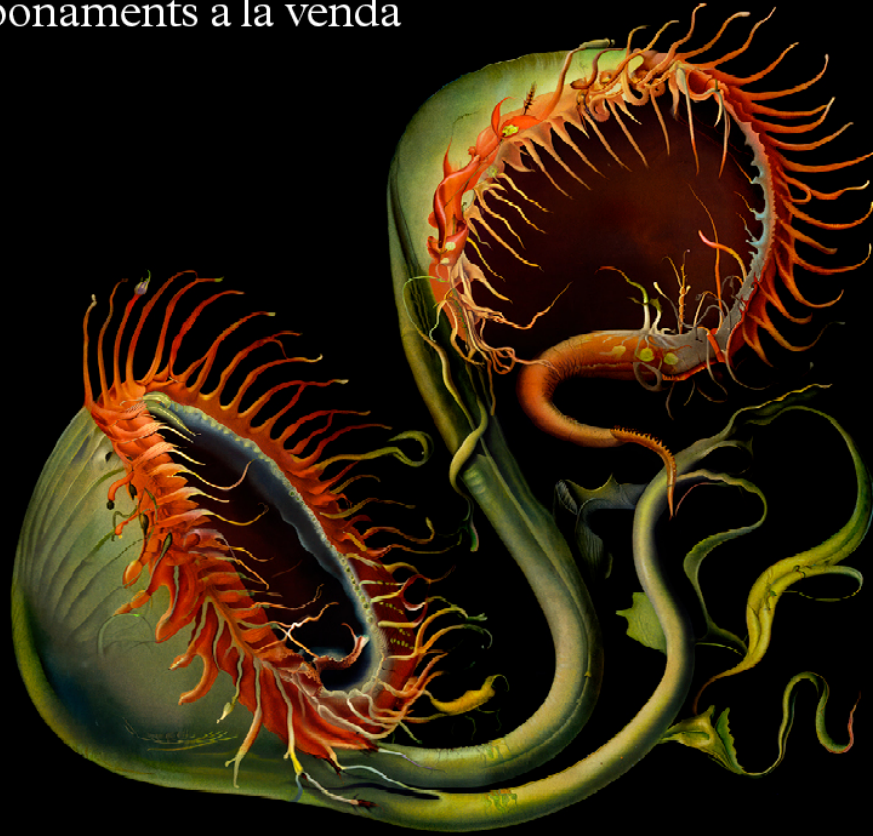
Laia Llobera

Llibre de revelacions (2020)

Palau de la Música Catalana Palau 100

Entrades i abonaments a la venda

Requiem de Mozart

Ensemble Pygmalion & Raphaël Pichon

Així parlà Zaratustra de Strauss

London Symphony Orchestra
& Antonio Pappano

Concert de violí d'Elgar

Pinchas Zukerman, Orquestra Nacional de Lió
& Nikolaj Znaider

El Messies de Händel

Accentus, Insula Orchestra & Laurence Equilbey

Mort i transfiguració de Strauss

Orquestra Filharmònica de Dresden
& Pablo González

Requiem de Brahms

Lobgesang de Mendelssohn

Orfeó Català, Cor de Cambra del Palau,
Balthasar Neumann & Thomas Hengelbrock

Israel a Egipte de Händel

Monteverdi Choir, English Baroque Soloists
& John Eliot Gardiner

Concert per a violoncel de Schumann

Jean-Guihen Queyras, Philharmonia Orchestra
& John Eliot Gardiner

Simfonia del Nou Món de Dvořák

María Dueñas, Los Angeles Philharmonic
& Gustavo Dudamel

Comentari

La pianista Alicia de Larrocha (Barcelona, 23 de maig de 1923 - Barcelona, 25 de setembre de 2009) que va morir el avui fa exactament catorze anys, és una de les personalitats artístiques més importants de la història del Palau de la Música Catalana i del nostre país. La seva presència discreta contrastava amb el temperament i la sensibilitat que desplegava quan posava les mans al teclat i omplia les sales de concerts d'arreu del món –des de Nova York fins a Tòquio, des de Barcelona fins a Viena– amb el seu so inconfusible.

La seva trajectòria de més de setanta anys en escenaris com aquest, des del 1929 fins al 2003, quan va fer la gira mundial de comiat, ha estat una referència per a diverses generacions de pianistes, les que avui volen retre-li aquest homenatge en el centenari del seu naixement.

Els quatre pianistes que protagonitzen l'homenatge estan vinculats a la figura d'Alicia de Larrocha pel seu llarg mestratge i per la seva amistat incondicional. En el cas del mestratge, exercit a l'Acadèmia Marshall, hi participen dues pianistes destacades de la generació actual, Alba Ventura i Marta Zabaleta, que representen la continuïtat de l'escola pianística d'Alicia de Larrocha apresada de Frank Marshall i heretada d'Enric Granados. I en el cas de Maria João Pires i de Joaquín Achúcarro, el vincle amb aquesta pianista genial va ser de profunda amistat, conreada al llarg de dècades i en trobades afectuoses en les gires de concerts pel món.

Sentirem una tria del repertori que va definir la personalitat d'Alicia de Larrocha, començant per Albéniz i Granados, amb les dues peces de la suite *Iberia* que interpretarà Marta Zabaleta, i amb “La maja y el ruiseñor” i “El pelele” que tocarà Alba Ventura, juntament amb la *Sonata núm. 84* del pare Soler. Totes dues interpretaran la versió a quatre mans de l’“Intermezzo” de l’òpera *Goyescas* de Granados, l'interludi orquestral que aquest compositor català va compondre en una nit a Nova York, el 1916, per a un canvi d'escena. El manuscrit original va caure inesperadament a mans d'Alicia de Larrocha en aquesta mateixa ciutat després d'un dels seus recitals al Carnegie Hall.

Les altres obres que sentirem són d'ofrena a la seva memòria. *Ofrena* és precisament el títol d'una de les peces per a piano que va compondre els anys quaranta, com una ofrena d'amor quan festejava amb el seu marit, Joan Torra, i que ella mateixa va anomenar "*pecats de joventut*" i va tancar en un calaix del seu estudi fins fa pocs anys, quan la seva filla Alicia Torra les va fer editar i enregistrar per donar a conèixer la inventiva musical de la seva mare i completar així el seu univers artístic.

Amb dues de les seves peces iniciarem aquest homenatge coral en què Maria João Pires interpretarà la *Suite bergamasque* de Claude Debussy, una de les obres mestres del piano impressionista francès. I, per acabar, el gran pianista basc Joaquín Achúcarro invocarà la personalitat pianística d'Alicia de Larrocha amb diversos *Preludis* de Rakhmàninov i amb una selecció d'*Estudis* de Skriabin.

Mònica Pagès i Santacana, periodista

Biografies

Marta Zabaleta, Piano

La pianista guipuscoana va començar els estudis musicals a Sant Sebastià i posteriorment als centres europeus més destacats: CNSM de París amb D. Merlet, Escuela Reina Sofía de Madrid amb D. Bashkirov i Acadèmia Marshall amb Alicia de Larrocha.

Ha rebut premis importants en concursos internacionals, com els de Santander, com a millor pianista espanyola, Darmstadt, i també a Jaén i al Concurs Internacional Pilar Bayona (Saragossa).

Du a terme la seva trajectòria concertística en recital o bé amb orquestres simfòniques, com les d'Euskadi, Bilbao, Extremadura, Castella i Lleó, Múrcia, RTVE, Comunidad de Madrid, Galícia, Còrdova, Màlaga, Granada, València, English Chamber, London Symphony, Berliner Symphoniker, Reina Sofía..., sota la direcció de mestres reconeguts, com C. Davis, D. Gatti, H. Christophers, S. Comissiona, C. Mandeal, M. Venzago, G. Varga, G. Neuhold, J. C. Spinossi, J. Mena, J. M. Encinar, M. Bragado...

En la seva discografia figuren dos enregistraments amb obres de Joaquín Rodrigo (EMI), un amb el Concert basc per a piano d'Escudero (Claves), el Concert per a dos pianos de M. Pompey (RTVE), Goyescas de Granados (La Mà de Guido) i obres de C. Franck i S. Rakhmàninov amb el violoncel·lista Asier Polo (IBS Classical).

Actualment és professora al Centre Superior de Música del País Basc-Musikene i va ser directora de l'Acadèmia Marshall (Barcelona) per desig exprés de la seva antecessora, Alicia de Larrocha.

Recentment ha rebut la Medalla Albéniz.

Alba Ventura, piano

© Ricardo Rios Visual Art

Nascuda a Barcelona, va debutar com a solista als tretze anys amb l'Orquestra de Cadaqués i Sir Neville Marriner a Sant Sebastià i a l'Auditorio Nacional de Música de Madrid. Des d'aleshores la seva carrera com a solista internacional no ha parat de créixer, amb invitacions d'auditoris com el Wigmore Hall, Barbican, St. Martin in the Fields, Concertgebouw, Musikverein, Cité de la Musique i Sala Svetlanovsky de Moscou, entre d'altres, a més de les principals sales espanyoles, i a Bogotà i Nova Zelanda. Ha estat dirigida per personalitats com ara Antonini, Harth-Bedoya, Hogwood, Mas, Pons, Ros Marbà i Vásáry, i ha col·laborat amb conjunts importants, com les orquestres Philharmonia i Hallé Orchestra, London Mozart Players, Filarmònica Nacional d'Hongria, Simfònica Nacional Txeca, les principals orquestres espanyoles i els quartets Brodsky, Takacs i Casals.

El 2014 es va presentar amb gran èxit a la Xina i als Estats Units, convidada per la Societat Chopin de Connecticut per oferir una gira de recitals i fer una *masterclass* a la Hartt School. Entre les distincions que ha rebut, va guanyar les audicions internacionals del Young Concert Artist Trust (YCAT), la concessió del Queen Elisabeth Rosebowl oferta per l'aleshores príncep de Gal·les, la distinció com a Junior Fellow del Royal College of Music durant dos anys, la selecció en el programa Rising Stars que promou l'ECHO (European Concert Hall Organisation) i el Premi Impulsa de la Fundació Príncep de Girona.

El darrer projecte discogràfic d'Alba Ventura consisteix en l'enregistrament de la integral de les *Sonates per a piano* de Mozart, els dos primers volums de la qual van veure la llum el març del 2020 amb una gran acollida de públic i crítica. Anteriorment també havia dedicat àlbums a Rakhmàninov i als *Études* (des de Czerny fins a Rautavaara).

Alba Ventura és professora titular al Conservatori Superior de Música del Liceu i, des del curs 2021-22, directora de l'Acadèmia Marshall.

Maria João Pires, piano

© Felix Broede

Nascuda a Lisboa (23/07/1944), va oferir el primer concert públic als quatre anys; va iniciar els estudis de música i piano amb Campos Coelho i Francine Benoît, i els continuà després a Alemanya amb Rosl Schmid i Karl Engel. A més dels seus concerts, va fer enregistraments per a la discogràfica Erato durant quinze anys i per a Deutsche Grammophon durant dues dècades.

Des dels anys setanta s'ha dedicat a reflectir la influència de l'art a la vida, la comunitat i l'educació, tot mirant de descobrir noves maneres de traslladar aquesta concepció a la societat. Busca noves vies, amb respecte del desenvolupament d'individus i cultures, per fomentar l'intercanvi d'idees. El 1999 va crear a Portugal el Belgais Centre, dedicat a l'estudi de les arts, on Maria João Pires ofereix habitualment tallers interdisciplinaris per a músics professionals i amants de la música. A la sala de concerts de Belgais es fan tot sovint concerts i enregistraments, amb la voluntat de compartir-ho amb la comunitat digital internacional. L'any 2012 la pianista va iniciar dos projectes complementaris a Bèlgica: els Cors Partitura, un projecte que crea i desenvolupa cors per a nens d'entorns desfavorits, i els Tallers Partitura.

Tots aquests projectes tenen com a objectiu crear una dinàmica altruista entre artistes de generacions diferents amb la voluntat de proposar una alternativa a un món massa centrat en la competitivitat. Aquests projectes, tallers i filosofia ja s'estan difonent arreu.

Joaquín Achúcarro, piano

“El piano és un instrument de percussió. Alguns pianistes extraordinaris, i Joaquín n’és un, poden fer que sembli que el piano sona en legato i que les notes creixin l’una dins l’altra... Ell té un so molt particular que pocs ben pocs pianistes poden fer. És un fenomen molt particular i recognoscible instantàniament”, Sir Simon Rattle, «Opus Arte DVD»

Nascut a Bilbao, la seva carrera internacional va començar guanyant el Concurs Internacional de Liverpool (que un any abans havia estat per a Zubin Mehta en la modalitat de director d’orquestra) i les crítiques entusiastes dels mitjans de Londres en debutar amb la London Symphony al Royal Festival Hall.

La seva ininterrompuda trajectòria professional l’ha portat per seixanta-un països, i ha actuat a sales tan prestigioses com la Philharmonie de Berlín, Carnegie Hall, Avery Fisher Hall, Concertgebouw, Kennedy Center, Musikverein, Royal Albert Hall, Festival Hall, La Scala, Suntory Hall, Sydney Opera House, sigui en recitals o bé com a solista d’orquestrades, entre les quals la Berliner Philharmoniker, Chicago Symphony, New York Philharmonic, Los Angeles Philharmonic, La Scala de Milà, Sydney Symphony, London Philharmonic, BBC Symphony, National de France, Yomiuri, Metropolitan Symphony i Philharmonic de Tòquio, RIAS de Berlín, a més de totes les orquestres de l’Estat espanyol, al costat de més de quatre-cents directors: Abbado, Chailly, Davis, Mehta, Ozawa, Rattle...

Nomenat Artista per la Pau per la Unesco a París com a reconeixement a la seva “*extraordinària tasca artística*”, és acadèmic honorífic de l'Accademia Chigiana de Siena, i també té la Medalla d'Or a les Belles Arts, el Premio Nacional de Música i la Gran Cruz del Mérito Civil. Així mateix, és acadèmic honorari de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando de Madrid i doctor *honoris causa* per la Universidad Autónoma de Madrid. La International Astronomical Union va decidir batejar el miniplaneta 22191 amb el nom d'Achúcarro, com a homenatge a la seva trajectòria universal.

La revista francesa «Diapason» ha inclòs un enregistrament seu entre els millors cent discos de piano de tots els temps, al costat de llegendes com Rakhmàninov, Horowitz, Rubinstein, Cortot, Richter, Gould i Brendel.

El seu DVD *Achucarro plays Brahms*, amb el *Concert núm. 2* de Brahms, al costat de la London Symphony i Sir Colin Davis (Opus Arte) va rebre cinc estrelles a tot Europa i va esdevenir número 1 a la llista de *bestsellers* d'Amazon. Poc després Euroarts va llançar el DVD *Falla and friends*, amb *Noches en los jardines de España* de Falla, amb la Berliner Philharmoniker i Sir Simon Rattle, enregistrat a la Philharmonie de Berlín, que va ser rebut amb lloances de la crítica i del públic.

A petició del compositor, Achúcarro va revisar el *Concierto* de Joaquín Rodrigo, i el va enregistrar per a Sony amb l'Orquestra de València i Manuel Galduf. Sony també ha reeditat les seves famoses *Goyescas* i *Noches* de Falla amb la London Symphony i Eduardo Mata. I el 2019 Sony Japan va publicar un doble CD amb tota la música espanyola enregistrada per Achúcarro. A més, també ha enregistrat per a RCA, BMG, Claves, Ensayo, Dolce Volta, Master of Arts i Etnos, i ha rebut premis pels seus àlbums de Ravel, Falla, Granados, Brahms, Schumann, Schubert, Chopin, Beethoven, Debussy, Bartók, Rakhmàninov, Skriabin, Turina i Hermann.

Des del 1989 té la Càtedra de Piano J. E. Tate de l'SMU de Dallas, i combina els períodes docents amb la seva atapeïda agenda de concerts. El 2008 un grup de persones i institucions de Dallas van crear la Joaquin Achucarro Foundation “*per perpetuar-ne el llegat artístic i docent*” i ajudar pianistes alumnes seus en l'inici de les carreres respectives.

També et pot interessar...

Palau Piano

Dijous, 28.09.23 - 20 h

Sala de Concerts

Beethoven, Liszt, Prokófiev, Silvestrov i
Liebermann

Dmytro Choni, piano

L. van Beethoven: *Sonata per a piano núm. 12,*
en La bemoll major, op.26

F. Liszt: “Après une lecture du Dante”: *Fantasia*
quasi sonata núm. 7, S. 161, dels Années de
Pèlerinage. Deuxième Année: Italie

S. Prokófiev: *Sarcasmes, op. 17*

V. Silvestrov: *Tres Bagatel·les, op. 4*

L. Liebermann: *Gargoyles, op. 29*

Preus: de 18 a 25 €

Agrolimen

grupo euromadi

Sabadell
Fundació

Damm
Fundació

Fundació "la Caixa"

I IAVAS
GROUP

CONTROL
GROUP

TMB Transports
Metropolitans
de Barcelona

Mecenes Protectors

artyplan

CATALONIA
HOTELS & RESORTS

COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

DES
Eventi y Spettacoli SL

endesa

 Fundación
Dvesta

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

 FUNDACIÓ
Gandara

FUNDACIÓ
PUIG

 REPSOL
Fundación

 Santander
Fundación

 Fundació
Salvat
Grup Farmacèutic

Gramona

 GVC Gaesco

 KPMG

mesoestetic

 MITSUBISHI
ELECTRIC
AIRE ACONDICIONADO

moventia

 Santander

 Telefónica

Mitjans Col·laboradors

ara

 el Periódico

EL PUNT

LA VANGUARDIA

 EUROPA FM

RAC1

 3 CATALUNYA
RÀDIO

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – Maria José Lavin Guitart –

Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach
Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orfeó Català